

แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

อณัญญา เรืองวานิช* นันทิยา น้อยจันทร์**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาและนำเสนอแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 การดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 กลุ่มประชากร ได้แก่ คณะครูโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม ปีการศึกษา 2556 จำนวน 89 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) นำเสนอแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยการจัดสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มีปัญหาการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงที่สุดคือ ด้านงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

2. แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ประกอบด้วย 1) ด้านงานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ด้านงานป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน 3) ด้านงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 4) ด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ค้ำจุนอย่างมีส่วนร่วม

คำสำคัญ: กิจการนักเรียน, การบริหารงาน, โรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม, มัธยมศึกษา

*นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2557

**รองศาสตราจารย์ ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

The Presentation of Guidelines for Student Affairs Service Management of Nontaburi Pittayakom School under the Secondary Educational Service Area Office 3

Ananya Rueangwanit* Nuntiya Noichan**

Abstract

The purposes of this study were 1) to study the problems of the administration of student affairs of Nontaburi Pittayakom School under the Secondary Educational Service Area Office 3. The population was 89 teachers of Nontaburi Pittayakom School in academic year 2013. The study tools were the questionnaires. The statistics used were percentage, mean and standard deviation and 2) to present the way of administration of student affairs of Nontaburi Pittayakom School by using focus group discussion by 7 experts and analyze the data by analyzing the content.

The results of the study were as the following:

1. The problems of the way of administration of student affairs of Nontaburi Pittayakom School was at the low level. When considering in each side, the most problem was the protection and cure from drug problems.

2. Guidelines for student affairs service management of Nontaburi Pittayakom School under the Secondary Educational Service Area Office 3 were as follows: 1) Meeting and planning for operation 2) Training staff 3) Following up and evaluation and 4) Sharing participative management.

Keywords: Student Affairs Service, Management, Nontaburi Pittayakom School, Secondary Education

* Student in Master of Education Degree in Educational Administration Program, Nakhon Sawan Rajabhat University, 2014

** Associate Professor in Faculty of Education in Nakhon Sawan Rajabhat University.

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจหลักที่สำคัญของ การบริหารงาน โรงเรียนอยู่ 4 งานหลัก คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารงบประมาณ และงาน บริหารทั่วไป โดยบริหารงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดความสำคัญ ของการบริหารงานกิจการนักเรียน คือ งานส่งเสริม พัฒนา ควบคุม และแก้ไข ความประพฤติ นักเรียน ให้อยู่ในระเบียบวินัยก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ใ้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร การดำเนินการบริหารกิจการนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประโยชน์ 6 ประการ ดังนี้ 1) ทำให้เกิดความสงบ เรียบร้อยในโรงเรียน 2) ส่งเสริมให้การเรียนการ สอนผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา 3) นักเรียนแต่ละคนได้รับการพัฒนา ความสามารถเฉพาะตนเต็มตามศักยภาพ 4) นักเรียนที่มีปัญหาด้านต่างๆ ได้รับความช่วยเหลือและ แก้ไขพฤติกรรมให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดีตามโครงการประกันคุณภาพ ระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน 5) บุคลากรในโรงเรียนรู้จักควบคุมตนเองให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข รู้จักการให้ และการรับ มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีเข้าใจและยอมรับกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับและ 6) บุคลากรในโรงเรียนเข้าใจรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย รู้จัก สิทธิและทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้อง ดังนั้นการบริหารงานกิจการนักเรียนจึงเป็นหนึ่งในหลายๆ งาน ของการบริหาร โรงเรียนซึ่งมีความสำคัญเพราะเป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนอก ห้องเรียนที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ พัฒนาความสามารถทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาไป ในทิศทางที่ถูกต้อง เมื่อสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนจะได้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ และมีคุณค่าต่อ สังคมต่อไป

การปกครองนักเรียนในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี นับว่าเป็นภาระที่หนักเพราะเด็กวัยรุ่นซึ่งร่างกายละจิตใจมีการเปลี่ยนแปลงอย่าง รวดเร็วเป็นวัยที่สำคัญยิ่งของชีวิตที่จะนำไปสู่ความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ การปฏิบัติงานจึงมีทั้งการ ป้องกัน แก้ไขและส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อให้อยู่ในข้อบังคับต่างๆ ของโรงเรียนโดยที่ผู้เรียน ไม่รู้สึกเกิดความอึดอัดกับระเบียบข้อบังคับต่างๆ จะส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีในการปฏิบัติกิจกรรม ด้วยความเต็มใจ Sergiovanni, T.J., and Others (1980) โรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เป็น โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2544 มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา ได้จัดโครงสร้างการบริหารงาน เป็น 4 งาน คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานบริหารงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป

โดยโรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับทุกภาระงาน งานกิจการนักเรียนเป็นหนึ่งในงานบริหารทั่วไปโดยการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยลดปัญหาและขจัดปัญหาของนักเรียนในเรื่องต่างๆ อันจะก่อให้เกิดความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น การควบคุมพฤติกรรมที่ต้องให้อยู่ระเบียบและกฎข้อบังคับต่างๆ ของโรงเรียนส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรมและจริยธรรม ผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนว่ามีปัญหาในระดับใด ด้านใด และประสบปัญหาอย่างไรซึ่งจะได้นำผลจากการศึกษาวิจัยใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพช่วยพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
2. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 เพื่อเป็นกรอบพื้นฐานในการวิจัยและยังได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. จัดทำนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนบริบทและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น
2. จัดตั้งงบประมาณและรับผิดชอบค่าใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา

3. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของนักเรียน ชุมชนและท้องถิ่น

4. จัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม
5. ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศและแนวปฏิบัติต่างๆตามที่กฎหมายกำหนด
6. กำกับ ติดตาม ประเมินผลงานตามแผนงาน โครงการประเมินผลการปฏิบัติงาน
7. ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษารวมทั้งปกครองดูแล บำรุงรักษา
8. จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและจากหน่วยงานภายนอก

สถานศึกษา

9. ส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน และสร้างความสัมพันธ์กับสถานศึกษาและสถาบันอื่นในชุมชนและท้องถิ่น

10. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในสถานศึกษา หรือตามที่ได้รับมอบหมายและตามที่กฎหมายกำหนด

การบริหารงานกิจการนักเรียน

1. ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน

นักเรียนถือว่าเป็นงานที่เกี่ยวกับการควบคุมดูแลนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม เสริมสร้างให้นักเรียนมีความประพฤติดี มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม พร้อมทั้งจะเจริญเติบโตเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติต่อไปในอนาคต งานบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นงานที่มุ่งช่วยสร้างคุณสมบัติสำคัญที่มุ่งหวังให้แก่ นักเรียน ส่งเสริมการเรียนและชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนในโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี มีวินัยในตนเอง งานบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความเข้าใจในหลักการและกระบวนการบริหาร และต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่ในกิจการนักเรียนไม่น้อยไปกว่างานด้านอื่นๆ

2. ความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน

งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการ ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้คุณภาพเหมาะสมตามวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีทักษะ การดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรม จริยธรรม พัฒนาตนเองสู่โลกแห่งอาชีพรวมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข

3. วัตถุประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน

งานกิจกรรมนักเรียนเป็นที่มุ่งส่งเสริมเต็มเต็มคุณภาพของผู้เรียน นอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติและเป็นการเปิด โอกาสให้ผู้เรียน ได้นำความรู้ความสามารถที่ได้ไปใช้จริง เป็นการถ่ายโอนการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ

4. หลักการและแนวทางในการบริหารงานกิจการนักเรียน

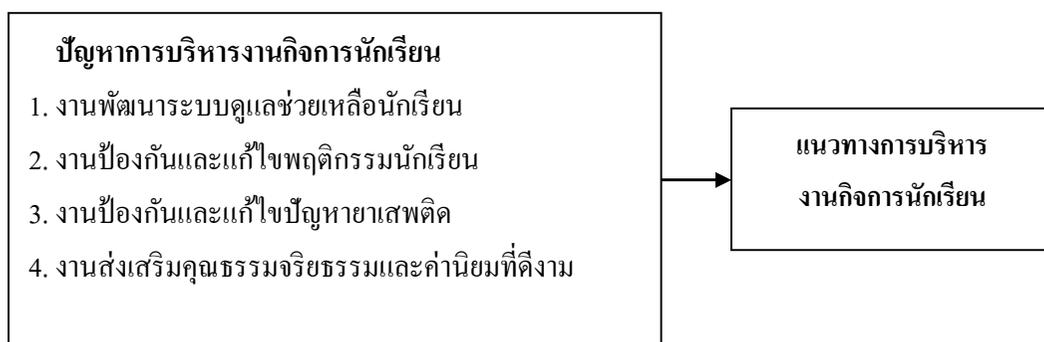
การบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของระบบโรงเรียนซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารงานของหัวหน้าสถานศึกษาและมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการงานกิจการนักเรียนเป็นผู้ดำเนินการบริหารงานกิจการนักเรียน มีส่วนสัมพันธ์อย่างยิ่งกับการเรียนการสอนหรืองานฝ่ายวิชาการ และงานแนะน่านักเรียน นอกจากนี้ยังมีส่วนสนับสนุนการปฏิบัติงานฝ่ายบริการและฝ่ายธุรการ อีกด้วย

5. ลักษณะการบริหารงานกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียนควรดำเนินไปในลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ควบคุมดูแลนักเรียนด้านความประพฤติ และการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้
2. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมให้แก่นักเรียน และส่งเสริมให้พฤติกรรมที่พึงประสงค์พัฒนายิ่งขึ้น รักษาความปลอดภัยและดูแลสวัสดิภาพของนักเรียน
3. รักษาความสงบเรียบร้อยในโรงเรียน
4. ดูแลรักษาทรัพย์สินของทางราชการ

จากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร วารสาร หนังสือและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้เสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Description research) เพื่อศึกษาดังสภาพปัญหาและหาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะครูทั้งหมดใน โรงเรียน โรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม ปีการศึกษา 2556 จำนวน 89 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ปัญหาและแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประเภท คือ แบบสอบถามสภาพปัญหา และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถาม ใช้ในการศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม ทั้ง 4 ด้าน คือ งานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด งานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดี มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่มโดยผู้วิจัยกำหนดประเด็นสำคัญในการสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม เพื่อขอความร่วมมือและความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครูในโรงเรียน

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนันทบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 89 ฉบับ

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาครบตามจำนวนแล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่แล้วหาค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของแบบสอบถามโดยการแปลความหมายของคะแนนและใช้คะแนนเป็นตัวชี้วัดแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

รายการ	μ	σ	ระดับปัญหา	ลำดับ
1. งานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	2.29	0.22	น้อย	3
2. งานป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน	2.30	0.48	น้อย	2
3. งานป้องกันและแก้ไขปัญหาหายเสพติด	2.58	0.39	ปานกลาง	1
4. งานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดี	1.74	0.25	น้อย	4
รวมเฉลี่ย	2.27	0.30	น้อย	

จากตารางที่ 1 พบว่า โรงเรียนนันทบุรีพิทยาคมมีปัญหา การบริหารงานกิจการนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.27 เมื่อพิจารณาตามรายการแล้ว พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงมากที่สุด คือ งานป้องกันและแก้ไขปัญหาหายเสพติด ค่าเฉลี่ย 2.58 รองลงมา

ได้แก่ งานป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน งานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีโดยมีค่าเฉลี่ย 2.30 และ 1.74 ตามลำดับและผู้วิจัยจะได้นำระดับปัญหาที่ได้จากการศึกษานี้ไปใช้เป็นประเด็นในการสนทนากลุ่มต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มีปัญหาการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

1.1 ด้านงานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การจัดกลุ่มครูที่ปรึกษานักเรียนและทำบัญชีรายชื่อนักเรียนตามกลุ่มครูที่ปรึกษาและประสานงานกับครูที่ปรึกษาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รองลงมา คือ การจัดเก็บและรวบรวมสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระดับการเชื่อมโยงระบบการแนะแนวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและลำดับสุดท้าย คือ การรายงานผลประชาสัมพันธ์ เผยแพร่การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยนักเรียนตามลำดับ

1.2 ด้านงานป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อส่งเสริมความรู้และป้องกันแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน รองลงมา คือ การรับภาระส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และลำดับสุดท้าย คือ การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนหรือเพื่อการลงโทษนักเรียนตามลำดับ

1.3 ด้านงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การประสานงานอย่างต่อเนื่องระหว่างครูที่เคยสอนและครูที่นักเรียนเข้ามาเรียนในขณะนี้ รองลงมา คือการประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและประสานงานกับผู้นำชุมชนศูนย์สาธารณสุขในพื้นที่ และลำดับสุดท้าย คือการประสานงานติดต่อกับผู้ปกครอง เพื่อหาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องับสุขภาพอนามัยของนักเรียน

1.4 ด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดี พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การดำเนินการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการทำความดีของนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงและเกียรติภูมิให้แก่สถานศึกษาโดยการคัดเลือกเด็กและเยาวชนดีเด่น รองลงมา คือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น รวมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และลำดับสุดท้าย คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัยและปลูกฝังค่านิยมทางคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมทางศาสนาและค่านิยมที่ดี ตามลำดับ

2. นำเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ประกอบด้วย 3 แนวทาง ดังนี้

2.1 แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านงานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 ควรมีการส่งเสริมให้มีบุคลากรในโรงเรียนให้มีเจตคติ ความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การพัฒนากิจกรรม/โครงการในกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ครูที่ปรึกษาเห็นปัญหาที่แท้จริงของนักเรียนและสามารถใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแก้ปัญหาได้สำเร็จ

2.1.2 ควรมีการส่งเสริมการดำเนินการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ เป็นไปตามกระบวนการตามขั้นตอนที่เน้นการทำงานเป็นทีม ครอบคลุมทั่วถึงนักเรียนทุกคนอย่างมีคุณภาพ สนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรวมถึงการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริม พัฒนา การป้องกัน การแก้ไขและการส่งต่อ ภายนอก

2.1.3 ควรมีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และประสานความร่วมมือใน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยการ นำเสนอข้อมูล ความรู้และเทคนิควิธีที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ติดตามผลการ ดำเนินการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยให้ครู ผู้ปกครอง และ ชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ลับไว ทันทต่อเหตุการณ์

2.2 แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านงานป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ควรดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ควรมีการส่งเสริมให้ดำเนินการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการ ช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับความช่วยเหลือ นักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้ ผู้รับช่วยเหลือนักเรียนต่อทราบข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนและการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาที่ผ่าน มา เพื่อให้การวางแผนช่วยเหลือนักเรียนเกิดความต่อเนื่องและมีคุณภาพ

2.2.2 ควรมีการส่งเสริมให้ดำเนินการศึกษาข้อมูลจากระเบียบของระบบ ประเมินผลอย่าง ต่อเนื่องสม่ำเสมอและสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนางานการรับ-ส่งต่อนักเรียนไปปรับปรุงพัฒนากิจกรรม โครงการ

2.2.3 ควรมีการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3 แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ควรดำเนินการ ดังนี้

2.3.1 ควรมีการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนจำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวกับการใช้ สารเสพติด ส่งเสริมให้มีการจัดระบบดูแลนักเรียนเพื่อคัดกรองนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยประสานความร่วมมือระหว่างครูที่เคยสอนและครูที่นักเรียนเข้ามาเรียนในปัจจุบัน การจัดกิจกรรม/โครงการ และสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังป้องกันร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนอย่างเคร่งครัด ทั้งในเวลาเรียนและ นอกเวลาเรียน

2.3.2 ควรมีการจัดประชุมเพื่อชี้แจงนโยบายและเป้าหมาย ร่วมกันระหว่างสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยดำเนินการประสานงานกับผู้นำชุมชนศูนย์สาธารณสุขในพื้นที่ในการ แต่งตั้งคณะกรรมการในการรายงานติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่องและสนับสนุนให้มีการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน การจัดทำแผนงาน/โครงการร่วมกัน รวมทั้งการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานให้หน่วยงานและ สถานศึกษาในการพัฒนาความประพฤตินักเรียน

2.3.3 การดำเนินการให้สถานศึกษาจัดเก็บข้อมูลนักเรียน โดยมีแบบบันทึกสุขภาพ นักเรียนเพื่อให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียน โดยมีการประสานความร่วมมือระหว่างครูร่วมกับ ผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2.4 แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีควรดำเนินการ ดังนี้

2.4.1 ควรมีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับนักเรียนที่ประกอบคุณงามความดี โดยการดำเนินการให้จัดกิจกรรมการแข่งขัน ประกวดเพื่อส่งเสริมและพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้กับนักเรียนในระดับแต่ละระดับชั้น

2.4.2 ควรมีการวางแผนก่อนการดำเนินกิจกรรมอย่างเหมาะสม โดยแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อสำรวจและจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ รวมถึงศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ในโครงการส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น รวมทั้งการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม กำหนดกิจกรรมการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของ โรงเรียน ชุมชนและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

2.4.3 ควรมีการจัดทำกิจกรรม/โครงการส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัยและปลูกฝังค่านิยมทางคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมทางศาสนาและค่านิยมที่ดีไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนอย่างชัดเจนและต่อเนื่องทุกปี มีการประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจและออกคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการ จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานที่ต้องระบุกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติให้ชัดเจนสามารถจัดโครงการได้อย่างต่อเนื่องมีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีประเด็นการอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านงานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากโรงเรียนได้พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานและตัวชี้วัดด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการและด้านปัจจัย มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียน และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานตรวจสอบได้ กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นขั้นตอน มีการกำหนดโครงสร้างและคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีแผนงาน/โครงการ/ปฏิทินปฏิบัติตามแผนที่ชัดเจน จัดทำคู่มือปฏิบัติการของสถานศึกษาและกำหนดทิศทางการบริหารงานสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาของ Ramseyer, J.A. and others (1995) และสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในส่วนข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ การจัดกลุ่มครูที่ปรึกษานักเรียนและทำบัญชีรายชื่อนักเรียนตามกลุ่มครูที่ปรึกษาและประสานงานกับครูที่ปรึกษาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่ปรึกษาคู ประจำชั้นขาดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการดำเนินงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนต้องแต่งตั้งคณะทำงานจัดการอบรมให้ความรู้กับครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาให้ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จรรย์ จิตรตะกุลชัย และนนทิยาน้อยจันทร์ (2555) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ และพบว่า โรงเรียนมีความต้องการได้รับการสนับสนุนในการดำเนินงานเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งด้านความรู้ งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ด้านงานป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน พบว่า ในภาพรวมมีปัญหา อยู่ในระดับน้อย เนื่องจากโรงเรียนมีการติดตามนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ตรวจสอบการทำผิดวินัยของนักเรียนและการแก้ไขนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับกระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องอาศัยครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น เป็นบุคลากรหลักในการปฏิบัติงาน ในส่วนข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อส่งเสริมความรู้และป้องกันแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีบุคลากรไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ประสบการณ์ในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกโรงเรียน จึงต้องแต่งตั้งบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์อันดี เพื่อติดต่อประสานงานระหว่างกลุ่ม ชุมชน องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการประสานความร่วมมือจัดกิจกรรมให้ความรู้ในการแก้ปัญหากับนักเรียน สามารถเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสามารถระดมทรัพยากรต่างๆ ด้านจากหน่วยงานภายนอก เพื่อช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพนักเรียน

ด้านงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากโรงเรียนมีการดำเนินงานการป้องกัน เฝ้าระวังและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยใช้กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาช่วยในการดำเนินงาน ทำให้สามารถช่วยเหลือ ส่งเสริมและแก้ไขปัญหานักเรียนได้ทุกคน (กานต์เลิศ ก้อนหิน และกิติพงษ์ ลีอนาม, 2556) ซึ่งตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาทุกคนต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการติดตามเยี่ยมบ้านนักเรียน พบปะ ผู้ปกครองและจัดทำข้อมูลสารสนเทศสำหรับใช้ในการติดตามช่วยเหลือ ส่งเสริมและแก้ไข ดำเนินการคัดกรองนักเรียนและจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในทุกๆ ด้าน และนำข้อมูลดังกล่าวจัดทำโครงการ กิจกรรมปรับเปลี่ยนทัศนคตินักเรียน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ในส่วนข้อที่มีปัญหา มากที่สุด คือ การประสานงานอย่างต่อเนื่องระหว่างครูสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประชัน ธิมา และสมบัติ ศรีทองอินทร์ (2556) ที่พบว่า การป้องกันปัญหายาเสพติด ครู นักเรียนและชุมชนต้องความร่วมมือกันอย่างจริงจังในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เจตคติของผู้เรียนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่เคยทำการสอนและครูที่นักเรียนเข้ามาเรียน ในขณะนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้นมีข้อมูลนักเรียนที่ไม่เพียงพอ การปฏิบัติงานไม่มีความต่อเนื่องและไม่มีการนิเทศติดตามจากผู้บริหารทำให้ไม่มีการรวบรวมข้อมูลและบันทึกเกี่ยวกับนักเรียน สอดคล้องกับนโยบายของกรมสามัญศึกษาที่กำหนดว่าครูต้องสรุปข้อมูลนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมารวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนักเรียนนั้นให้ผู้ที่ช่วยเหลือนักเรียนต่อไปได้รับทราบ โดยมี

การบันทึกการส่งต่อหรือให้มีการประสานความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องและมีการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดี พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากโรงเรียนนนทรีพิทยาคม มีขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียนที่ปลูกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัยและปฏิบัติตามคุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม การบริหารงานกิจการนักเรียนถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งงานหนึ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรมีการประสานงานระหว่างอาจารย์ฝ่ายปกครองนักเรียน อาจารย์ที่ปรึกษา และฝ่ายแนะแนวในการดูแล แก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน (Sears, J.B, 1959) ส่วนข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ การดำเนินการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการกระทำ ความดีของนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงและเกียรติภูมิให้แก่สถานศึกษาโดยการคัดเลือกเด็กและเยาวชนดีเด่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโครงการและกิจกรรมในการคัดเลือกเด็กและเยาวชนดีเด่นมีหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกเฉพาะการเรียนเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. โรงเรียนควรจัดทำแผนพัฒนาแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อวางแผน กำหนด ภาระขอบเขตของงานร่วมกับผู้รับผิดชอบในฝ่ายกิจการนักเรียน ทุกงานในฝ่ายกิจการนักเรียนต้องมีแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ของฝ่ายกิจการนักเรียนและควรมีการทบทวน/ปรับปรุงแผนปฏิบัติการอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
2. ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจนเพื่อง่ายต่อการปฏิบัติ โดยควรสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานอย่างเต็มที่ อำนาจการ ส่งเสริม ประสานงานทุกหน่วยงานในฝ่ายกิจการนักเรียนและฝ่ายต่างๆ ในการดำเนินงาน/กิจกรรมต่างๆของโรงเรียน/องค์กร/หน่วยงาน/ชุมชนภายนอกที่เกี่ยวข้อง และมีการติดตาม/ประเมินผล/ปรับปรุง/ให้คำปรึกษา/แนวทางแก้ไข
3. พัฒนาระบบบริหาร การปฏิบัติงานของบุคลากรในฝ่ายกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและง่ายต่อการปฏิบัติงาน ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการต่างๆ ที่เอื้อให้ผู้เรียนและบุคลากรได้พัฒนาศักยภาพทุกมิติรวมถึงพัฒนาสัมพันธภาพของผู้เรียน ผู้ปกครองและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
4. ควรมีการคัดเลือกครูที่ปรึกษาและบุคลากรดีเด่นเพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจครูที่ปรึกษา และให้ความสำคัญต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความเสียสละ อุทิศเวลา ในการทำงานอย่างเต็มกำลัง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนางานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม
2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาความพึงพอใจของครู นักเรียนต่อการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
3. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการของครู นักเรียนต่อการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
4. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กานต์เลิศ ก้อนหิน และกิติพงษ์ ลีอนาม.(2556, มกราคม–เมษายน). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 1. วารสารวิชาการและวิจัย สังคมศาสตร์, 8(22): 119-134.
- จรัญ จิตรเอื้อตระกูลชัย และนันทยา น้อยจันทร์.(2555, กรกฎาคม–ธันวาคม). การศึกษากำหนดงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ. 2(3):85-96.
- คำชัย จำสูงเนิน. (2544). ปัญหาการปฏิบัติงานปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2541). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ประชัน ชีมา และสมบัติ ศรีทองอินทร์. (2556, มกราคม–ธันวาคม). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ. 3(4): 137-148.

- ถวัลย์ สาทรัมย์ทอง. (2548). **สภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ของสถานศึกษาดังกล่าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี**. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา (บริหารการศึกษา). ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542, 19 สิงหาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 116 ตอนที่ 74ก, น. 1-41.
- สุรเดช รอดจินดา. (2542). **การบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษาของจังหวัดพะเยา**. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา (บริหารการศึกษา). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- หัสตินทร์ เขาวนปรีชา. (2542). **การบริหารงานกิจการนักเรียน**. อุดรดิตถ์: สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์.
- Ramseyer, J. A., and others. (1955). **Factors Affecting education Administration**. Ohio: Ohio State University.
- Sears, J. B. (1959). **The Nature of Administration Process**. New York: McGraw–Hill.
- Sergiovanni, T.J., and others. (1980). **Educational Governance and Administration**. New York: Prentice–Hall.
